

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕРОБСТВА, ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету агротехнологій
Антоніна ДРОБІТЬКО

“ 04 ” / 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

“ 03 ” / 09 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЗЕМЛЕУСТРІЙ**

освітньо-професійна програма

«Геодезія та землеустрій»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

(очної) денної форми навчання

на 2023-2024 навчальний рік

Ступінь вищої освіти **Магістр**
Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**
Спеціальність **193 Геодезія та землеустрій**
Мова викладання **українська**

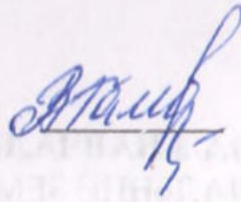
Миколаїв
2023

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Геодезія та землеустрій», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.03.2023 р. (протокол № 7).

Розробник програми: д-р. екон. наук А.С. Попов, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри землеробства, геодезії та землеустрою МНАУ протокол №2 від 31 серпня 2023 року.

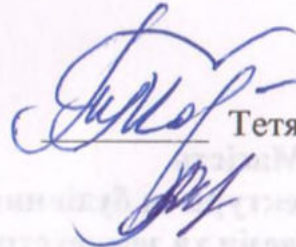
Завідувач кафедри
д-р с.-г. наук, професор

Валентина ГАМАЮНОВА

Обговорено і схвалено науковс-методичною комісією факультету агротехнологій МНАУ протокол №2 від 01 вересня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г. наук, доцент

Тетяна МАНУШКІНА

Сюкано Олекс

1. Анотація

Дисципліна «Територіальний землеустрій» є компонентом освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» та узгоджується з її метою – підготовка магістрів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», здатних розв'язувати складні комплексні прикладні завдання, зокрема дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою.

Мета навчальної дисципліни «Територіальний землеустрій» – це формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, практичних умінь і навичок щодо організації використання землі, як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів росту продуктивності праці на основі досягнень науковотехнічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів, професійній і екологічній підготовці фахівців із землеустрою.

Завдання дисципліни – вивчення здобувачами методики техніко-економічного обґрунтування організації території адміністративно-територіальних одиниць, землеволодінь і землекористувань, складання схем і проектів землеустрою для практичного використання набутих знань з територіального землеустрою в практичній діяльності та науковій роботі.

Annotation

The discipline «Territorial Land-use Planning» is a component of the educational-professional training program for the students of the second (master's) level of higher education in speciality 193 «Geodesy and Land Management» in the field of knowledge 19 «Architecture and Construction» and is consistent with its purpose – training masters in 193 «Geodesy and Land Management», able to solve complex applied tasks, in particular of a research and/or innovative nature in the field of geodesy and land management.

The purpose of the discipline "Territorial Land-use Planning" is the formation of higher education students' theoretical knowledge, practical skills and abilities to organize land use as a territorial basis, natural resource and main means of production, accelerate productivity growth based on scientific and technological progress and rational use land, labour and financial resources, professional and environmental training of land management specialists.

The task of the discipline is to study the methodology of feasibility study of the organization of the territory of administrative-territorial units, land tenure and land use, drawing up schemes and land-use planning projects for practical use of acquired knowledge from territorial land-use planning in practice and research.

2. Опис навчальної дисципліни

Галузеві кадастри

Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **193 Геодезія та землеустрій**

Ступінь вищої освіти **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**

Семестр **2**

Кількість кредитів **ECTS 4,0**

Кількість модулів **1**

Кількість змістовних модулів **2**

Загальна кількість годин **120**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції **32 / 1,07 кредитів ECTS**

Практичні заняття – **32 год. / 1,07 кредитів ECTS**

Самостійна робота – **56 год. / 1,86 кредитів ECTS**

Форма підсумкового контрольного заходу **екзамен, курсова робота**

Короткий опис:

У процесі вивчення дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні технології, а саме цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до одержання результатів: комп'ютерні презентації, тестові програми, система дистанційної освіти Moodle, технології Jitsi, вбудовані в курс на платформі Moodle, Zoom, Google Meet та інші.

Робоча програма щорічно оновлюється з урахуванням пропозицій стейкхолдерів та результатів опитування здобувачів вищої освіти, і випускників ОПП 193 «Геодезія та землеустрій».

Передбачені неформальні освітні заходи.

1. Індивідуальні завдання.
2. Участь у вебінарах, семінарах та круглих столах з загальної тематики.
3. Участь у відкритих лекціях, які проводять поза межами освітнього процесу.

Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів. Оцінка їхніх результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма, запрошення тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Передбачені інформальні заходи освіти. Здобувачі вищої освіти у ході життєвого досвіду мають застосовувати здобуті знання, наприклад, вирішувати практичні питання шляхом використання набутих знань. І навпаки, здобувачі використовують життєві приклади для трансформації їх в освітній процес, зокрема щодо землеустрою.

Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти. Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.279.01-00.2020 із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання з використання наступних засобів:

1. Система Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3209> – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи);
2. Платформи онлайн-занять Zoom, Google Meet – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;
3. Електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/>);
4. Аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо;
5. Спілкування через електронну пошту (popov@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок;
6. Залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі;
7. Індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни;
8. Можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).

Мовна підготовка. Дисципліна викладається українською мовою. До кожної теми наведено ключові слова англійською мовою. Здобувачі мають можливість брати участь у вебінарах та наукових заходах англійською мовою.

Форми навчання. Денна (дистанційна, змішана – за наказом ректора, наприклад, у зв'язку із дотриманням карантинних заходів). Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття (лекційні заняття, практичні заняття, консультації), індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

Методи навчання. Проблемно-орієнтоване навчання, студентоцентроване навчання, змішане навчання в системі Moodle університету, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять із використанням ситуаційних завдань, кейс-методів, ділових ігор, тренінгів, що розвивають професійні навички та soft-skills. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-learning за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова робота над інноваційними проектами.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** – сукупності етичних принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

Усі академічні тексти (освітні та наукові) здобувачів вищої освіти обов'язково перевіряються щодо їх відповідності принципам академічної доброчесності, у т. ч. за допомогою програми Unichек.

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Територіальний землеустрій» – це формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, практичних умінь і навичок щодо організації використання землі, як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів росту продуктивності праці на основі досягнень науковотехнічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів, професійній і екологічній підготовці фахівців із землеустрою.

Завдання дисципліни – вивчення здобувачами методики техніко-економічного обґрунтування організації території адміністративно-територіальних одиниць, землеволодінь і землекористувань, складання схем і проектів землеустрою для практичного використання набутих знань з територіального землеустрою в практичній діяльності та науковій роботі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: теоретичні основи територіального землеустрою; нормативно-правову базу, яка забезпечує проведення територіального землеустрою; методiku і порядок техніко-економічного обґрунтування організації території адміністративно-територіальних одиниць, землеволодінь і землекористувань; зміст, методiku і порядок розробки схем і проектів з територіального землеустрою;

вміти: застосовувати методи наукових досліджень; використовувати різні підходи до організації території та формування землеволодінь й землекористувань; створювати умови для сприятливого середовища, поліпшення антропогенних ландшафтів, раціонального використання земельних ресурсів; розробляти системи заходів збереження, відновлення і підвищення родючості ґрунтів, запобігати деградації земель від негативних явищ; розробляти документацію із територіального землеустрою.

Предмет дисципліни є закономірності здійснення територіального землеустрою.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК).

СК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

СК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

СК07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

Заплановані результати навчання.

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

PH03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

PH04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

PH06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

PH07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

PH08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

PH09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землепорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

PH11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

PH12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

PH13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

PH14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

PH15. Володіти цифровими та геоінформаційними технологіями, аналітичними та експериментальними методами та методиками дослідження у

сфері геодезії та землеустрою, у т.ч. з урахуванням вимог професійної та цивільної безпеки, охорони праці.

4. Передумови для вивчення дисципліни

5. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

ОК 2 Економіка землекористування та землевпорядкування
ОК 3 Інформаційні технології
ОК 10 Робоче проектування
ОК 12 Національна інфраструктура геопросторових даних
ОК 13 Державний контроль за використанням та охороною земель
ВБ 1.1. Методологія, методика та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності
ВБ 1.2. Методика наукових досліджень
ВБ 1.3. Охорона праці в галузі та цивільний захист
ВБ 1.4. Безпека життєдіяльності з основами охорони праці та цивільного захисту
ВБ 2.1. Оцінка природних ресурсів
ВБ 2.2. Оцінка земельних поліпшень

ОК 8. Територіальний землеустрій

ОК 1. Філософія науки
ОК 7. Ділова іноземна мова та наукові комунікації
ОК. 11. Галузеві кадастри
ВБ 2.3. Консолідація земель
ВБ 2.4. Стандартизація та нормування в землеустрої
ВБ 2.5. Ринкові земельні відносини
ВБ 2.6. Ринок землі і нерухомості
ВБ 2.7. Нормативна і експертна оцінка земель
ВБ 2.8. Оцінка і прогноз якості земель

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин					
№	назва	№	назва	ЛЗ	ПР	ЛР	СР	К	Разом
1	ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	1.	Теоретичні основи територіального землеустрою	2	2	–	2	–	6
		2.	Встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальних одиниць і територіальних громад	2	2	–	4	–	8
		3.	Розробка схем землеустрою використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць	4	4	–	8	–	16
		4.	Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади	4	4	–	8	–	16
		5.	Особливості організації і встановлення меж територій різних категорій земель та обмежень у їх використанні.	4	4	–	6	–	14
Всього за змістовий модуль				16	16	–	28	–	60
2	ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	6.	Особливості проведення інвентаризації земель	2	2	–	4	–	8
		7.	Впорядкування території масивів земель сільськогосподарського призначення	4	4	–	8	–	16
		8.	Особливості приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств	4	4	–	6	–	14
		9.	Особливості складання технічної документації із землеустрою	4	4	–	6	–	14
		10.	Врахування державних, громадських і приватних інтересів при здійсненні територіального землеустрою	2	2	–	4	–	8
Всього за змістовий модуль				16	16	–	28	–	60
Всього годин по навчальній дисципліні				32	32	–	56	–	120

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	60	2,0	50,0
ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	60	2,0	50,0
Всього	120	4,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	60	Відповідно до розкладу занять та графіку освітнього процесу
ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	60	
Всього	120	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій Семестр 2

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ – 16 год. (0,53 кредитів ECTS)

Лекція 1. Теоретичні основи територіального землеустрою

Поняття, зміст, завдання та принципи територіального землеустрою. Класифікація територіального землеустрою. Організація територіального землеустрою. Проведення робіт з територіального землеустрою.

Ключові слова: територіальний землеустрій, проект, технічна документація, роботи з землеустрою.

Key words: territorial land-use planning, project, technical documentation, land-use planning works.

Лекція 2. Встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальних одиниць і територіальних громад

Мета та завдання розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад. Зміст, структура та порядок розробки проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад. Погодження відповідних проектів землеустрою.

Ключові слова: адміністративно-територіальна одиниця, територіальна громада, проект землеустрою, погодження проекту, порядок розробки.

Key words: administrative-territorial unit, territorial community, land-use planning project, project approval, project procedure.

Лекція 3. Розробка схем землеустрою використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць

Мета, завдання та основні вимоги та принципи до складання схем землеустрою. Зміст та порядок складання схеми землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель. Оптимізація використання земель. Встановлення обмежень у використанні земель. Розгляд, погодження та затвердження схеми землеустрою та її реалізація.

Ключові слова: схема землеустрою, охорона земель, оптимізація використання, обмеження, порядок складання.

Key words: land-use planning scheme, land protection, optimization of use, restrictions, compiling procedure.

Лекція 4. Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади

Поняття, мета і завдання до розробки комплексного плану. Правила та зміст розроблення комплексного плану. Процедури прийняття рішення на розроблення комплексного плану. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану. Особливості формування завдання на розроблення комплексного плану. Проведення стратегічної екологічної оцінки. Забезпечення взаємодії та залучення зацікавлених сторін.

Ключові слова: комплексний план, інформація, завдання, комунікація, зацікавлені сторони, стратегічна екологічна оцінка.

Key words: comprehensive plan, information, objectives, communication, stakeholders, strategic environmental assessment.

Лекція 5. Особливості організації і встановлення меж територій різних категорій земель та обмежень у їх використанні

Мета і завдання до розробки проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій різних категорій земель та обмежень у їх використанні. Особливості розробки відповідних проектів землеустрою залежно від категорії земель. Порядок розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Ключові слова: проект землеустрою, обмеження у використанні, порядок розроблення проекту, землі.

Key words: land-use planning project, restrictions on land use, project procedure, land.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ – 16 год. (0,53 кредитів ECTS)

Лекція 6. Особливості проведення інвентаризації земель

Мета і завдання проведення інвентаризації земель. Вихідні дані та порядок проведення інвентаризації земель. Складання робочого та зведеного інвентаризаційних планів. Вимоги до проведення інвентаризації земель та розробки технічної документація із землеустрою за результатами її проведення.

Ключові слова: інвентаризація земель, інвентаризаційний план, порядок проведення, документація, земельна ділянка.

Key words: land inventory, inventory plan, procedure, documentation, land plot.

Лекція 7. Впорядкування території масивів земель сільськогосподарського призначення

Поняття масиву земель сільськогосподарського призначення та мета його формування. Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення. Порядок формування масиву земель сільськогосподарського призначення. Упорядкування земельних ділянок у масиві земель сільськогосподарського призначення.

Ключові слова: земельна ділянка, обмін, оренда, землі сільськогосподарського призначення, масив земель.

Key words: land plot, exchange, lease, agricultural land, land massif.

Лекція 8. Особливості приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств

Зміст проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств. Розроблення проектів землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв). Особливості визначення розміру в умовних кадастрових гектарах та вартості земельних ділянок, що підлягають розподілу. Особливості використання та розпорядження землями, що залишилися у колективній власності колективного сільськогосподарського підприємства.

Ключові слова: земельна ділянка, земельна частка (пай), землі сільськогосподарського призначення, розмір, вартість.

Key words: land plot, land share (pai), agricultural land, size, value.

Лекція 9. Особливості складання технічної документації із землеустрою

Технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок. Технічна документація із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Ключові слова: технічна документація, земельна ділянка, сервітут, межа, землеустрій.

Key words: technical documentation, land, easement, boundary, land-use planning.

Лекція 10. Врахування державних, громадських і приватних інтересів при здійсненні територіального землеустрою

Умови та порядок взаємодії замовників, експертів та всіх зацікавлених сторін – органів державної влади, неурядових організацій, населення, інвесторів під час проведення територіального землеустрою. Комунікування процесу розроблення проектів та технічної документації із землеустрою.

Ключові слова: комунікація, зацікавлені сторони, взаємодія, проект землеустрою, технічна документація.

Key words: communication, stakeholders, interaction, land management project, technical documentation.

Розподіл навчального часу за темами лекцій наведено в у шостому розділі.

7.4. Перелік та план практичних занять

Семестр 2

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ – 16 год. (0,53 кредитів ECTS)

1. Місце і роль територіального землеустрою в розвитку земельних відносин – 2 год.

Територіальний землеустрій як правовий, організаційно-економічний, соціальний та екологічний механізм розподілу і перерозподілу землі поміж галузями народного господарства і окремими підприємствами, вдосконалення землеволодіння і землекористування, створення необхідних територіальних умов для успішної виробничої діяльності підприємств.

2. Встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальних одиниць і територіальних громад – 2 год.

Порядок і методика розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

3. Розробка схем землеустрою використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць – 4 год.

Порядок та методика розроблення схем землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад. Оформлення матеріалів і виготовлення документів.

4. Розробка комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади – 4 год.

Процедури прийняття рішення на розроблення комплексного плану. Вимоги до картографічної основи. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану. Особливості формування завдання на розроблення комплексного плану. Методологія проведення громадських обговорень з формування завдання на розроблення комплексних планів. Типова форма Завдання на розроблення комплексного плану. Комунікування процесу розроблення комплексних планів.

5. Розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій різних категорій земель та обмежень у їх використанні – 4 год.

Порядок і методика розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів.

Колоквіум, тестування, перевірка самостійних завдань

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ПРОВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ – 16 год. (0,53 кредитів ECTS)

6. Проведення інвентаризації земель – 2 год.

Порядок проведення інвентаризації земель. Вихідні дані для проведення інвентаризації земель. Роботи з інвентаризації земель та їх виконавці. Перелік інформації, що зазначаються на робочому та зведеному інвентаризаційному планах. Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення.

7. Впорядкування території масиву земель сільськогосподарського призначення – 4 год.

Порядок формування масиву земель сільськогосподарського призначення. Оптимізація використання земельних ділянок в межах масиву. Формування оптимального землекористування у межах цілісних земельних масивів. Обмін правами користування земельними ділянками. Обмін земельними ділянками. Особливості укладення договорів оренди та суборенди земель в межах масиву. Особливості оренди земель державної чи комунальної власності під польовими дорогами. Специфіка використання земельних ділянок під полезахисними лісовими смугами. Встановлення сервітуту в межах масиву.

8. Розроблення проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств – 4 год.

Порядок та методика розроблення проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ і організацій. Складові частини проекту землеустрою. Схема розподілу земель підприємств, установ, організацій на землі, що передаються у приватну власність та залишаються у державній або комунальній власності. Схема поділу сільськогосподарських угідь, що підлягають приватизації, на земельні ділянки. Перелік обмежень у використанні земельних ділянок. Матеріали перенесення меж земельних ділянок у натуру (на місцевість).

9. Особливості складання технічної документації із землеустрою – 4 год.

Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок, технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів, технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту, технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

10. Врахування інтересів зацікавлених сторін при здійсненні територіального землеустрою – 2 год.

Особливості врахування державних, громадських і приватних інтересів при здійсненні територіального землеустрою. Процедура проведення громадських обговорень та слухань. Мета і особливості підготовчого процесу з організації громадських обговорень і слухань.

Колоквіум, тестування, перевірка самостійних завдань

Форма контролю знань студентів на практичних заняттях

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовний модуль 1. Проведення територіального землеустрою на регіональному рівні	16	Колоквіум, тестування
1. Місце і роль територіального землеустрою в розвитку земельних відносин	2	Усне опитування.
2. Встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальних одиниць і територіальних громад	2	Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
3. Розробка схем землеустрою використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць	4	Усне опитування.
4. Розробка комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	4	Усне опитування.
5. Розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій різних категорій земель та обмежень у їх використанні	4	Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
Зістовний модуль 2. Проведення територіального землеустрою на місцевому рівні	16	Колоквіум, тестування
6. Проведення інвентаризації земель	2	Усне опитування.
7. Впорядкування території масиву земель сільськогосподарського призначення	4	Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
8. Розроблення проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств	4	Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
9. Особливості складання технічної документації із землеустрою	4	Усне опитування.
10. Врахування інтересів зацікавлених сторін при здійсненні територіального землеустрою	2	Усне опитування.
Разом по дисципліні	32	х

7.5 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

№	Тема для самостійної роботи (рефератів)	Кількість годин	Форма контролю і перевірки	Кількість балів
Змістовний модуль 1. Проведення територіального землеустрою на регіональному рівні				
1.	Завдання планування раціонального використання і охорони земель та його види. Ефективність проведення територіального землеустрою.	2	Усне опитування	2-1
2.	Сутність адміністративно-територіального устрою України. Землі територіальних громад.	4	Усне опитування	2-1
3.	Агроекологічний стану території. Характеристика природних умов. Класифікація земель за придатністю. Консервація земель. Встановлення обмеження та обтяження у використанні земель. Основні графічні матеріали схем землеустрою.	8	Усне опитування	2-1,5
4.	Повноваження територіальних громад у сфері містобудівної діяльності. Отримання картографічної основи для розробки комплексного плану просторового розвитку. Просторове планування в громаді. Обґрунтування комплексного плану просторового розвитку.	8	Усне опитування	2-1,5
5.	Особливості використання земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду. Етапи та способи перенесення проекту землеустрою в натуру.	6	Усне опитування	2-1
Змістовний модуль 2. Проведення територіального землеустрою на місцевому рівні				

6.	Етапи проведення інвентаризації земель у територіальній громаді. Інформація, яку отримують громада села, селища, міста в результаті проведення інвентаризації землі. Державна інвентаризація земель.	4	Усне опитування	2-1
7.	Види недоліків землеволодіння і землекористувань. Способи ліквідації недоліків. Етапи розробки проектних рішень щодо усунення недоліків. Оптимальна організація території землекористувань в межах масиву земель. Розміщення (проектування) польових доріг.	8	Усне опитування	2-1,5
8.	Організація земельних чаток (паїв). Алгоритм передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність територіальних громад. Особливості окремих етапів алгоритму передачі земель.	6	Усне опитування	2-1,5
9.	Поняття та суть документації із землеустрою. Замовники та розробники документації із землеустрою. Гарантії захисту прав замовників документації із землеустрою та третіх осіб. Відповідальність за порушення законодавства в сфері землеустрою.	6	Усне опитування	2-1
10.	Особливості проведення громадських обговорень та слухань під час розроблення документації із землеустрою.	4	Усне опитування	2-1
	Всього	56		20-12

Тему реферату студент вибирає самостійно із запропонованих в переліку або спільно із викладачем формує індивідуальну, відповідно до програми даного курсу.

Після ознайомлення з змістом вибраної теми реферату, студенту слід ознайомитися з довідковою, науково-методичною, спеціальною і додатковою літературою, яка необхідна для написання роботи. Перед її написанням студент повинен обов'язково продумати і скласти чіткий план його викладення, який при необхідності, можна уточнити у викладача. Важливо зрозуміти, що чим чіткіший план роботи, чим логічніше він складений, тим легше авторові викласти свої думки, зробити обґрунтовані висновки. В свою чергу, план реферату (або

курсової роботи) є відображенням її структури, під якою розуміється чіткий порядок її побудови, взаємозв'язок з окремими частинами.

Структура роботи, як правило, включає титульний аркуш; план роботи; вступ (де викладається актуальність і основні положення вибраної теми, ступінь її розробленості, об'єктів і предмет аналізу, мета і завдання, новизна, теоретична і практична значимість); основна частина (де розглядається питання змісту, структури, форм методів теорії і практики ведення галузевих кадастрів); яка включає 3-5 питань: висновки (де формується висновки і рекомендації по даній темі); список використаної літератури.

Робота виконується студентом самостійно, вона повинна бути написана зрозумілою мовою і технічно правильно оформлена. Робота формується лише у віддрукованому вигляді. На правій стороні сторінки повинні бути залишені поля, а сторінки повинні бути пронумеровані. Приведені в тексті цитати або інші дані із матеріальних джерел повинні бути точними, їх необхідно давати в лапках з обов'язковим посиланням і вказанням в низу сторінки джерела (автора, назва роботи, видавництво, рік видання і номера сторінки).

Робота рецензується викладачем і оцінюється ним. При одержанні негативної оцінки робота разом з рецензією віддається студенту на доопрацювання із врахуванням зауважень, а потім надається для повторної перевірки разом з рецензією.

Курсова робота та графік її виконання і захисту

Згідно навчального плану курсова робота з дисципліни виконується у 2 семестрі. Методика написання роботи приведена в рекомендації, що додається до комплексу.

Мета та завдання даного курсового проекту – закріплення отриманих знань та їх застосування на практиці студентами при розробленні проекту відведення земельної ділянки залежно від вихідних умов відведення. Курсову роботу виконують за порядком, передбаченим навчальним планом.

План курсової роботи:

Курсова робота складається з наступних елементів: Титульний аркуш; Реферат; Зміст; Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності); Вступ; Основна частина; Висновки; Список використаної літератури; Додатки (за необхідності).

Графік написання та захисту курсової роботи

Вид навчальної роботи	Спеціальність	Семестр	Тижні								
			Січень		Лютий		Березень		Квітень		Травень
			3, 4	1, 2	3, 4	1, 2	3, 4	1, 2	3, 4	1, 2	
Курсова робота	193 Геодезія та землеустрій	2	Видача завдання		-	30%	60%	90%	Захист		

Контрольні завдання для виконання курсової роботи індивідуальні.

Зміна контрольного завдання для виконання курсової роботи проводиться з поважної причини і тільки за згодою викладача кафедри, який викладає дану навчальну дисципліну.

7.6 Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Колоквіум 1. Проведення територіального землеустрою на регіональному рівні

1. Вкажіть зміст і види робіт з територіального землеустрою.
2. Види документації із територіального землеустрою на кожному ієрархічному рівні.
3. Вкажіть мету, характер і зміст територіального землеустрою.
4. Встановлення обмежень у використанні земель.
5. Дайте визначення системи землеустрою в Україні та її основні поняття.
6. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану.
7. Зміст та порядок складання схеми землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель.
8. Зміст, структура та порядок розробки проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад.
9. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій природно-заповідного фонду.
10. Мета та завдання розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад.
11. Мета та завдання техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень.
12. Мета та зміст проекту землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.
13. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації меж територій історико-культурного призначення.
14. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій оздоровчого призначення.

15. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій рекреаційного призначення.
16. Мета та основні завдання Планів використання і охорони земель за їх категоріями регіону.
17. Назвіть критерії та показники ефективності територіального землеустрою.
18. Назвіть складові та функції системи землеустрою.
19. Назвіть учасників землевпорядного процесу та їх повноваження на кожному ієрархічному рівні.
20. Оптимізація використання земель.
21. Повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері організації землеустрою на різних ієрархічних рівнях.
22. Поняття, мета і завдання до розробки комплексного плану.
23. Правила та зміст розроблення комплексного плану.
24. Розкрийте поняття «територіальний землеустрій».
25. Розкрийте принципи і завдання територіального землеустрою.
26. У чому полягає зміст планування використання і охорони земель?
27. У чому полягає особливість землеустрою на землях природоохоронного, рекреаційного, оздоровчого та історико-культурного призначення?
28. У яких випадках розробляються робочі проекти, пов'язані з використанням і охороною земель?
29. Яке сучасне визначення землеустрою?

Колоквіум 2. Проведення територіального землеустрою на місцевому рівні

1. Алгоритм передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність територіальних громад.
2. Вихідні дані для проведення інвентаризації земель.
3. Відповідальність за порушення законодавства в сфері землеустрою.
4. Встановлення сервітуту в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
5. Гарантії захисту прав замовників документації із землеустрою та третіх осіб.
6. Державна інвентаризація земель.
7. Замовники та розробники документації із землеустрою.
8. Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення.
9. Мета і особливості підготовчого процесу з організації громадських слухань.
10. Мета і особливості підготовчого процесу з організації громадських обговорень.
11. Обмін земельними ділянками в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.

12. Обмін правами користування в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
13. Організація земельних часток (паїв).
14. Особливості врахування державних, громадських і приватних інтересів при здійсненні територіального землеустрою.
15. Особливості оренди земель державної чи комунальної власності під польовими дорогами в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
16. Перерахуйте види проектної та технічної документації, що розробляється на місцевому рівні.
17. Порядок проведення інвентаризації земель.
18. Порядок та методика розроблення проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ і організацій.
19. Порядок формування масиву земель сільськогосподарського призначення.
20. Процедура проведення громадських обговорень та слухань.
21. Процедура проведення громадських обговорень.
22. Роботи з інвентаризації земель та їх виконавці.
23. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок.
24. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів.
25. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту.
26. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
27. Специфіка використання земельних ділянок під полезахисними лісовими смугами в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
28. Схема поділу сільськогосподарських угідь, що підлягають приватизації, на земельні ділянки. Перелік обмежень у використанні земельних ділянок.
29. Схема розподілу земель підприємств, установ, організацій на землі, що передаються у приватну власність та залишаються у державній або комунальній власності.

Питання для підсумкового контролю знань

Питання для проведення екзамену

1. Алгоритм передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність територіальних громад.
2. Вкажіть зміст і види робіт з територіального землеустрою.
3. Види документації із землеустрою на кожному ієрархічному рівні.
4. Вихідні дані для проведення інвентаризації земель.
5. Відповідальність за порушення законодавства в сфері землеустрою.
6. Відповідальність за порушення законодавства у сфері землеустрою.
7. Вкажіть мету, характер і зміст територіального землеустрою.
8. Вкажіть основне призначення схем землеустрою?
9. Встановлення обмежень у використанні земель.
10. Встановлення сервітуту в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
11. Гарантії захисту прав замовників документації із землеустрою та третіх осіб.
12. Дайте визначення системи землеустрою в Україні та її основні поняття.
13. Державна інвентаризація земель.
14. Державний контроль за здійсненням землеустрою.
15. Державний фонд документації із землеустрою та оцінки земель.
16. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану.
17. Загальні вимоги до змісту документації із землеустрою.
18. Замовники та розробники документації із землеустрою.
19. Земельні відносини та землеустрій.
20. Зміст та порядок складання схеми землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель.
21. Зміст, структура та порядок розробки проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад.
22. Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення.
23. Класифікація факторів рівноцінного обміну сільськогосподарських земель.
24. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій природно-заповідного фонду.
25. Мета і особливості підготовчого процесу з організації громадських слухань.
26. Мета і особливості підготовчого процесу з організації громадських обговорень.
27. Мета та завдання розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць і громад.
28. Мета та завдання техніко-економічного обґрунтування використання та

охорони земель адміністративно-територіальних утворень.

29. Мета та зміст проекту землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.

30. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації меж територій історико-культурного призначення.

31. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій оздоровчого призначення.

32. Мета та зміст проекту землеустрою щодо організації територій рекреаційного призначення.

33. Мета та основні завдання Схеми використання і охорони земель за їх категоріями регіону.

34. Методика виявлення просторових недоліків землеволодінь та землекористувань.

35. Назвіть критерії та показники ефективності територіального землеустрою.

36. Назвіть особливості формування землекористування та організації об'єктів природно-заповідного фонду.

37. Назвіть особливості формування землекористування та організації об'єктів природоохоронного призначення.

38. Назвіть особливості формування землекористування та організації об'єктів рекреаційного призначення.

39. Назвіть особливості формування землекористування та організації об'єктів оздоровчого призначення.

40. Назвіть складові та функції системи землеустрою.

41. Назвіть учасників землевпорядного процесу та їх повноваження на кожному ієрархічному рівні.

42. Обмін земельними ділянками в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.

43. Обмін правами користування в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.

44. Оптимізація використання земель.

45. Організація земельних часток (паїв).

46. Основні просторові недоліки землеволодінь та землекористувань. Їх характеристика.

47. Особливості врахування державних, громадських і приватних інтересів при здійсненні територіального землеустрою.

48. Особливості оренди земель державної чи комунальної власності під польовими дорогами в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.

49. Охарактеризуйте взаємозв'язок між землеустроєм і моніторингом

земель.

50. Охарактеризуйте взаємозв'язок між землеустроєм та державним земельним кадастром.

51. Охарактеризуйте складові системи управління діяльністю у сфері землеустрою.

52. Перелік обмежень у використанні земельних ділянок.

53. Перерахуйте види проектної та технічної документації, що розробляється на місцевому рівні.

54. Підстави проведення землеустрою.

55. Повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері організації землеустрою на різних ієрархічних рівнях.

56. Погодження і затвердження документації із землеустрою.

57. Поняття і сутність «істотного землекористувача»

58. Поняття та сутність земельного сервітуту.

59. Поняття та сутність обмежень у використанні земельних ділянок.

60. Поняття та сутність охорони земель.

61. Поняття та сутність проектної документації із землеустрою.

62. Поняття та сутність робочих проектів.

63. Поняття та сутність технічної документації із землеустрою.

64. Поняття, мета і завдання до розробки комплексного плану.

65. Поняття, сутність та принципи забезпечення сталого землекористування.

66. Поняття, сутність та принципи раціонального використання земель.

67. Порядок проведення інвентаризації земель.

68. Порядок та методика розроблення проекту землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ і організацій.

69. Порядок формування масиву земель сільськогосподарського призначення.

70. Права та обов'язки замовників документації із землеустрою.

71. Права та обов'язки розробників документації із землеустрою.

72. Права та обов'язки замовників та розробників документації із землеустрою.

73. Правила та зміст розроблення комплексного плану.

74. Проведення еколого-ландшафтного зонування (районування) території.

75. Проведення землевпорядного ерозійного або іншого зонування (районування) території.

76. Проведення землевпорядного обстеження (грунтового, геоботанічного, гідротехнічного, лісомеліоративного).

77. Професійна підготовка та кадрове забезпечення у сфері землеустрою.

78. Процедура проведення громадських обговорень та слухань.

79. Процедура проведення громадських обговорень.
80. Роботи з інвентаризації земель та їх виконавці.
81. Розкрийте поняття «територіальний землеустрій».
82. Розкрийте принципи і завдання територіального землеустрою.
83. Розкрийте сутність землеустрою як основного важелю державного регулювання земельних відносин.
84. Розробка завдання на проведення робіт із землеустрою.
85. Роль землеустрою у трансформації земельного ладу.
86. Саморегулювання у сфері землеустрою.
87. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок.
88. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів.
89. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту.
90. Складові частини та вимоги до розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
91. Специфіка використання земельних ділянок під полезахисними лісовими смугами в межах масиву земель сільськогосподарського призначення.
92. Схема поділу сільськогосподарських угідь, що підлягають приватизації, на земельні ділянки.
93. Схема розподілу земель підприємств, установ, організацій на землі, що передаються у приватну власність та залишаються у державній або комунальній власності.
94. У чому полягає зміст планування використання і охорони земель?
95. У чому полягає особливість землеустрою на землях історико-культурного призначення?
96. У чому полягає особливість землеустрою на землях оздоровчого призначення?
97. У чому полягає особливість землеустрою на землях природоохоронного призначення?
98. У чому полягає особливість землеустрою на землях рекреаційного призначення?
99. У чому полягають основні принципи планування та організації раціонального використання земель?
100. У яких випадках розробляються робочі проекти, пов'язані з використанням і охороною земель?
101. Фінансування робіт із землеустрою.

102. Характеристика заходів і робіт із землеустрою.

103. Як визначають території, що потребують особливого захисту від антропогенного впливу?

104. Як визначають умови щодо використання земель відповідно до цільового призначення?

105. Яке сучасне визначення землеустрою?

106. Який порядок визначення складу та обсягів першочергових і перспективних заходів з використання та охорони земель?

107. Які є нормативні документи із стандартизації в галузі охорони земель?

108. Які існують показники та параметри, що регламентують розробку і реалізацію документації із землеустрою?

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020.

Підсумкове оцінювання результатів навчання в університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача вищої освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних та загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках).

Підсумкова оцінка з освітнього компоненту «Територіальний землеустрій», підсумковою формою контролю за яким встановлено екзамен, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінки, отриманої під час екзамену.

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітнього компоненту складає 60 відсотків від максимально можливої кількості балів. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату.

Оцінювання результатів навчання під час семестру включає оцінювання знань здобувача під час практичних занять, індивідуальної роботи, самостійної роботи і неформальної освіти. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань практичної роботи; повнота і правильність відповіді під час усного опитування та інших передбачених форм контролю. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання самостійної роботи та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напряму та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, методичні рекомендації для практичних робіт та самостійної роботи здобувачів, індивідуальні завдання, критерії та форми оцінювання, напрями наукової роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3209>. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація, складання екзамену.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Вид контролю знань студентів	Модуль (в балах)		Всього балів
Виконання практичних робіт	10-6	10-6	20-12
Опитування, індивідуальне завдання	5-3	5-3	10-6
Виконання завдань самостійної роботи	5-3	5-3	10-6
Колоквіум	5-3	5-3	10-6
Тестування	5-3	5-3	10-6
Написання тез доповідей, участь у конференції			(10-6)
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження			(10-6)
Всього за семестр	30-18	30-18	60-36
Крім того екзамен			40-24
Курсова робота			100-60

Здобувачі вищої освіти, що хворіли і мають відповідні довідки медичних установ або були відсутні з інших поважних причин і не могли брати участь у контрольних заходах, проходять контроль під час спеціально встановлених

додаткових занять за узгодженням з викладачами за графіком, що розроблює деканат факультету.

Якщо здобувач вищої освіти на заліку отримує незадовільну оцінку, то він має право на одне перескладання викладачеві, друге перескладання приймає комісія, створена за вказівкою декана факультету. Якщо здобувач вищої освіти студент отримує незадовільну оцінку під час складання комісії, його відраховують з університету.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

За будь-якої форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є ідентичним.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Лабораторія меліорації кафедри землеробства, геодезії та землеустрою, комп'ютерний клас.

Навчальний корпус № 1, вул. Генерала Карпенка, 73

Спеціальне технічне обладнання:

Ноутбук Asus VivoBook 17 – 1 шт.

Мультимедійне обладнання у комплекті: проектор EPSON EB-W05 H843B, екран Walfix, Wi-Fi.

Комп'ютери з процесором AMD Ryzen332200/8192Gb – 10 шт.

Прикладне програмне забезпечення:

Геодезична інформаційна система GIS 6

AutoCAD 2020

Office Pro Plus 2013 with SP1

Операційна система Windows 10 Pro – 10 од.

Google Chrome

Доступ до мережі Internet

Відкриті бази даних – UNECE Statistical Database, FAO Statistical Database, International Monetary Fund, Scopus, Clarivate, EndNote, Publons, Copernio та ін.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Територіальний землеустрій : метод. реком. до виконання курсової роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП "Геодезія та землеустрій" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" денної форми здобуття освіти / уклад. А. С. Попов. Миколаїв : МНАУ, 2022. 113 с.

2. Територіальний землеустрій. Модуль 1. Проведення територіального землеустрою на регіональному рівні : методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. С. Попов, О. Ш. Іскакова. Миколаїв : МНАУ, 2022. 93 с.

3. Територіальний землеустрій. Модуль 2. Проведення територіального землеустрою на місцевому рівні : методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. С. Попов, О. Ш. Іскакова. Миколаїв : МНАУ, 2022. 70 с. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій : навч. посібник. Київ : Вища освіта, 2006. 528 с.

10.2 Допоміжна література

1. Третяк А.М. Землеустрій : підручник (стереотипне видання). Херсон: Олді-плюс, 2019. 520 с.

2. Мартин А.Г., Бавровська Н.М. Організація землевпорядних робіт : навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2017. 519 с.

3. Третяк А.М., Дорош Й.М., Третяк Р.А., Лобунько Ю.В. Землевпорядний процес : навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2018. 276 с.

4. Мартин А.Г. Земельний кадастр. Частина II : навчальний посібник / А.Г. Мартин, О.В.Тихенко. Київ: Компрінт, 2018. 452 с.

5. Дорош Й.М., Дорош О.С. Формування обмежень та обтяжень у землекористуваннях : навчальний посібник. Олді-плюс, 2018. 650 с.

6. Флекей З. П. Практикум з геодезичних робіт у землеустрої: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2014. 302 с.

7. Землеустрій [Електронний ресурс] : метод. реком. до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" / уклад. : В. В. Гамаюнова. О. Ш. Іскакова. Електрон. текст. дані. Миколаїв : МНАУ, 2019. 49 с.

8. Третяк А. М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія : монографія. Херсон: Грін Д. С., 2013. 650 с.

9. Довідник із землеустрою / за ред. Л. Я. Новаковського. 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Аграрна наука, 2015. 492 с.

10. Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія : монографія.

Херсон: Грінь Д.С., 2013. 650 с.

11. Довідник із землеустрою / за ред. Л. Я. Новаковського. 4-те вид., перероб. і доп. Київ : Аграрна наука, 2015. 492 с.

10.3 Законодавчо-нормативні акти

1. Земельний кодекс України : Закон України від 25. 10. 2001 р. №2768-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 18.05.2023).

2. Методичні рекомендації щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць : Наказ Державного агентства земельних ресурсів України від 2 жов. 2013 р. №395. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0395821-13#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

3. Про землеустрій : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

4. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 7 лип. 2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 18.05.2021).

10.4 Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів, розробка інформаційного центру Верховної Ради України

2. <http://www.kmu.gov.ua/> – інформаційно-пошукова система Кабінету Міністрів України.

3. <http://land.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

4. <http://www.dzk.gov.ua/> – офіційний сайт ДП «Центр Державного земельного кадастру».

5. <http://www.myland.org.ua> – земельно-правовий аналітичний ресурс «Моя земля», ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні».

6. <http://zsu.org.ua> – офіційний сайт Земельної спілки України.

7. <http://zem.ua> – земельний портал України.

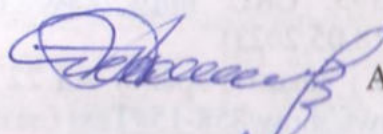

ДОДАТОК

до робочої програми 2023-2024 н.р. навчальної дисципліни
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ЗЕМЛЕУСТРІЙ

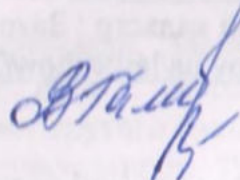
№	Зміст змін	Підстави	Примітки
1	Зміна компетентностей та результатів навчання	Прийняття стандарту вищої освіти (Наказ МОН України від 10.07.2023 р. №835)	--

Розробник програми:
д-р. екон. наук, професор

Андрій ПОПОВ

Завідувач кафедри:
д-р с.-г. наук, професор

Валентина ГАМАЮНОВА

